

SPIONI AI PUTERILOR CENTRALE PE VALEA PRAHOVEI (1915-1916)

Alin Spânu

Central Powers Spies at Valea Prahovei (1915-1916)

Summary: Valea Prahovei was a sort of El Dorado for black gold in Europe for the warring parties in World War I. That is why the Romanian citizens from the Central Power states (The Austro-Hungarian Empire, the German Empire, the Ottoman Empire, Bulgaria) were under surveillance by The General Direction of Police and Security in 1914. Some of them proved to have clear antiromanian attitudes, defying the authorities and discriminating the Romanian workers and also spying. The identified ones were expelled from Romania.

Keywords: espionage, spies, Valea Prahovei, Romanian intelligence/counterintelligence

Petrolul. Un subiect de discuții, amenințări, dominație și război. De la finalul secolului al XIX-lea, când în România s-au descoperit zăcăminte de aur negru, investitori din state puternice, mai apropiate sau mai depărtate, s-au înghesuit să concesioneze și să exploateze acest palier economic extrem de volatil. Investiții, exploatare, rafinare și transport, toate au adus locuri de muncă, venituri la stat, dar și presiuni asupra politicianilor de la București pentru a promova legi favorabile investitorilor. Războaiele moderne au început să consume mari cantități de carburanți, prin urmare deținerea unor astfel de zăcăminte era vitală pentru câștigarea unui conflict. La fel de importantă era și distrugerea unei astfel de industrii, cea a inamicului sau a statului care aproviziona partea adversă.

Stabilimentele industriale petrolifere din România se aflau, în cea mai mare parte, pe Valea Prahovei fiind conduse și încadrate cu mulți cetățeni străini, cei mai mulți germani și austro-ungari. De reținut că prima vizită a regelui Carol I în cea mai productivă zonă a României s-a produs abia în 1909¹. La 22 august 1909 monarhul a plecat de la castelul Peleş și a vizitat Comarnic-Breaza-Telega-Buștenari-Câmpina. La Buștenari a avut discuții

---

¹ Pentru mai multe detalii a se consulta: Gheorghe Bilgă, **O vizită regală în zona petrolului prahovean**, în *Magazin Istoric*, nr. 111/2015, p. 41-45.

„prima dată la un exploatator de petrol român”², Nae Seceleanu, președintele Uniunii producătorilor de petrol din România și cu H.O. Schlawe, directorul societății Concordia³, în casa acestuia. În Câmpina regele și suita au vizitat schelele și rafinăria Steaua Română, iar „explicațiile tehnice” au fost date de directorii Günther și Hălăuceanu. Această vizită s-a dorit a fi „un omagiu adus muncii românești și capitalului străin”⁴, însă tot nu găsim o explicație pentru lipsa de interes a lui Carol I față de tărâmul aurului negru care, culmea, mai era și foarte aproape de locuința sa preferată. Peste câțiva ani cei doi germani – Schlawe și Günther – vor fi implicați activ în acțiunile subversive desfășurate de Puterile Centrale în România, alături de mulți alți conaționali. Aceștia, deși erau de mulți ani stabiliți în zonă, nu au ezitat, începând din 1914, să-și exprime public adevărul față de țara lor și, în aceeași măsură, critici la adresa guvernanților de la București.

Valea Prahovei era un fel de El Dorado al aurului negru în Europa pentru părțile aflate în conflict. Tocmai de aceea cetățenii proveniți din statele Puterilor Centrale au fost luați în 1914 în colimator de Direcțiunea Poliției și Siguranței Generale (DPSG). Unii dintre aceștia aveau atitudini antiromânești clare, sfidau autoritățile și discriminau lucrătorii români. Documentații de Poliția Câmpina, în raza căreia își desfășurau activitatea, unii din acești străini s-au văzut, la un moment dat, expulzați din România.

O informație simplă, banală, al cărei substrat nu putea fi anticipat a condus la identificarea unei acțiuni informative împotriva României. La 4 noiembrie 1914 Samuel Gondoș (**foto 1**) din comuna Poiana „a dat servitorului de la vagonul de dormit (din trenul spre Arad – n.n.) niște scrisori, probabil pentru Ungaria”⁵. Gondoș era reprezentantul Fabricii de var Hugo Façon în România și directorul unității de producție din comuna Poiana. El a fost văzut de mai multe ori în gara Câmpina în timp ce preda scrisori și pachete angajaților din trenuri care aveau ca destinație Ungaria. Era născut la 1 septembrie 1847 la Nagybecskerek, văduv și avea doi copii: Frederic (24 de ani), inginer în Câmpina și Gheorghe (23 de ani), mobilizat în armata austro-ungară. A venit în România în 1885 și a stat 13 ani în București ca reprezentant al unei case de comerț din Imperiul austro-ungar,

---

² *Ibidem*, p. 42.

³ Pentru mai multe detalii a se consulta: Dan-Ovidiu Pintilie, *Istoricul societății „Concordia” 1907-1948*, Ploiești, Editura Universității Petrol-Gaze din Ploiești, 2007.

⁴ Gheorghe Bilgă, *O vizită regală...*, op. cit., p. 43.

⁵ Arhivele Naționale Istorice Centrale (în continuare: ANIC), **fond Direcțiunea Poliției și Siguranței Generale** (în continuare: DPSG), dosar 417/1914, f. 1.

apoi s-a mutat la Ploiești pentru un deceniu, unde a fost exploatator de petrol, iar din 1910 a venit la Poiana.

Vor mai trece câteva luni bune până când Poliția Câmpina să primească noi date despre Gondoș. Directorul societății Steaua Română, A. Muller, se afla în legături cu Stoltz, șeful gării Predeal, prin care primea și trimitea corespondență particulară. Stoltz era cunoscut la DPSG că se interesa constant ce trupe române sunt pe Valea Prahovei, la Câmpina, pe ruta Sinaia-Predeal și în ce localități sunt cantonate. La 13 iunie 1915 Stoltz i-a înmănat lui Muller o scrisoare, iar acesta a predat-o lui Gondoș. Șeful Poliției Câmpina, C.Tr. Petrescu, a considerat că acesta din urmă „este spion și ar trebui neapărat expulzat”⁶. Cum dovezile nu erau concrete DPSG a decis că este mai bine să se aștepte obținerea unor probe serioase în acest sens. La finalul lunii iulie 1915, în urma unei acțiuni de supraveghere și încadrare informativă, s-a constatat că „face spionaj, dar nu sunt probe palpabile contra sa, deoarece face lucrurile de așa manieră și cu atâta prudență că nu lasă urme”⁷. Totuși, a lăsat câteva indicii pe care agenții de la Poliția Câmpina nu le-au ratat. Avea o corespondență secretă cu Stoltz, cunoscut agent de informații austro-ungar și staționa „mai în toate zilele”⁸ în gara Câmpina unde observa mersul trenurilor, asculta ce se discută și se petrece. Prin fiul său, Frederic, inginer electrician la Uzina Electrică din Câmpina, se interesa de mișcările de trupe de pe Valea Prahovei. A fost văzut cum în anumite trenuri vorbește cu diferite persoane „tainic și cu mare precauțiune”⁹ pentru a nu fi auziți de cei din jur. Prefectul de Prahova, care a fost informat de activitățile lui Gondoș, a considerat că lucrurile sunt clare și acesta „se ocupă cu spionajul în detrimentul țării noastre”¹⁰, așa încât a propus expulzarea acestuia.

La 7 septembrie 1915 Poliția Câmpina îl semnalează din nou în zona gării, mai ales la trecerea unor garnituri militare. S-a interesat „pe cât a putut”¹¹ ce militari erau transportați, din ce unități, în ce direcție merg, ce armament au etc. Comisarul Petrescu și-a reiterat la DPSG convingerea că individul trebuie să fie expulzat. După două săptămâni, la 20 septembrie 1915, directorul general Ion Panaitescu a aprobat întocmirea lucrărilor

---

⁶ *Ibidem*, f. 7.

⁷ *Ibidem*, f. 12.

⁸ *Ibidem*.

⁹ *Ibidem*.

¹⁰ *Ibidem*.

¹¹ *Ibidem*, f. 17.

pentru alungarea lui Samuel Gondoș din România. La raportul DPSG s-a asociat și ministrul de Interne, Vasile G. Morțun¹², iar la 9 octombrie 1915 Consiliul de Miniștri a decis expulzarea supusului austro-ungar. I s-a mai acordat o scurtă perioadă pentru a-și aranja lucrurile, însă la 23 octombrie 1915 Poliția Predeal a informat că Gondoș a fost trecut peste frontieră, în conformitate cu decizia guvernului.

Mihaly Spleiss (**foto 2**) a venit în România în 1908 la societatea Vulcan din București, unde a rămas 5 ani. Din august 1913 a trecut la societatea Creditul Petrolifer din Ploiești timp de un an. A fost mobilizat în vara anului 1914 la Regimentul 24 Honvezi din Brașov, cu care a luptat în Galiția „unde ar fi luat parte la bătălia cu rușii”¹³. S-a îmbolnăvit, a fost evacuat la Brașov și apoi demobilizat pe caz de boală. Din decembrie 1914 a revenit în România, la societatea Creditul Petrolifer, de unde a fost trimis la filiala din Câmpina (ianuarie 1915), în funcția de contabil la Secția materialelor din Atelierul mecanic. Monitorizat de Poliția locală s-a dovedit a fi „membru într-o societate germană de informații din București”¹⁴. Avea convorbiri telefonice zilnice la Ploiești, cu o domnișoară, dar și cu Consutul austro-ungar „unde comunică tot ce poate afla și-i interesează... despre mișcările militare de pe Valea Prahovei care au avut loc în ultimul timp”¹⁵. Șeful Poliției Câmpina, C.Tr. Petrescu, a luat inițiativa, la 8 octombrie 1915, de a propune DPSG „să se ia contra-i măsuri de expulsiune din țară”¹⁶. Propunerea este însușită de DPSG, care o înaintează ministrului de interne, Vasile G. Morțun, iar acesta o prezintă guvernului. În ședința Consiliului de Miniștri din 14 noiembrie 1915, Mihaly Spleiss, supus ungar aflat în orașul Câmpina, este expulzat fiind considerat „periculos ordinii și siguranței publice”¹⁷. Decizia este semnată de premierul Ion I.C. Brătianu și mai mulți miniștri între care Vasile G. Morțun, Em. Porumbaru, Alexandru Constantinescu și dr. Constantin Angelescu.

Un alt suspect este și Stanislav Pietruszka, zis Stan Petrușca (52 de

---

¹² Vasile G. Morțun (n. 30 noiembrie 1860, Roman – d. 30 iulie 1919, Broșteni, Neamț), publicist, deputat socialist (1888, 1891, 1894), trece la liberali (1899) și devine parlamentar PNL (din 1901). Este ministrul Lucrărilor Publice (martie 1907-decembrie 1910) și ministru de Interne (ianuarie 1914-decembrie 1916).

¹³ ANIC, fond DPSG, dosar 482/1915, f. 3.

¹⁴ *Ibidem*, f. 8.

¹⁵ *Ibidem*.

¹⁶ *Ibidem*.

¹⁷ *Ibidem*, f. 14.

ani), polonez din Galiția, supus austro-ungar, venit în România în 1895 ca maestru sondor șef. A lucrat la Băicoi, Buștenari, Moreni, Câmpina și în alte zone din județul Prahova „pe care le cunoaște foarte bine”¹⁸. Și-a efectuat stagiul militar la Batalionul 10 Geniu din Przemysl și a revenit în România, la Moreni. În 1915 a solicitat autorităților române să i se permită șederea fără pașaport, deoarece Consulatul austro-ungar l-a chemat la revizuire, el nu s-a dus și din acest motiv nu i se mai eliberează nici un act. În desfășurarea activității la Moreni, în serviciul societății Columbia, Poliția Câmpina a avut „de mult bănuieli că face spionaj”¹⁹, astfel că l-a supravegheat îndeaproape. A fost văzut cutreierând dealurile și drumurile din jurul orașului și a întocmit schițe ale regiunii. În plus, s-a interesat la câțiva soldați „despre lucrările militare din zona Bușteni-Predeal”²⁰ și a cules date privind aplicațiile unităților militare pe Valea Prahovei. Suspiciunile au luat amploare după ce Pietruszka s-a dus la un fotograf cu o hartă a regiunii Telega-Buștenari și a cerut o fotografie micșorată a acesteia. Fotograful a anunțat poliția, care i-a cerut să execute comanda. Supraveghearea nu a dus la rezultatul scontat, deoarece harta a fost ridicată de soția lui Pietruszka, Hedviga, care a intrat în fișele Poliției ca suspectă. Poliția Câmpina avea în arhivă și un denunț împotriva maestrului sondor șef, trimis în octombrie 1914 de Gheorghe Nicolescu-Ploieșteanu, un pseudonim după cum s-a constatat ulterior. Scrisul este citeț, însă fără nici un fel de ortografie: „Vă fac cunoscut prin ceea ce am observat din partea dlui Stan Petrușca eu, subsemnatul care vă scriu. L-am observat ca spion în țară la noi. El este de fel polonez austriac și de când a început războiul în 1914 se interesează foarte mult de armata română și caută soldați din aceia care crede că nu îl observă și îi întreabă ce arme are țara prin regimente, ce calibru și câte focuri trage pe minut. Ce mâncare le dă regimentul și ce soldă are și ce se aude, ce scop are România, unde vrea să meargă contra Austriei și pe unde vrea să intre pe la Predeal. Vorbește atât de mult, aproape că nu mai are altă vorbă, despre armată, cât și despre multe persoane din țară, ce mișcări are. Primește multe scrisori străine și trimite și el multe în străinătate. Spune că România nu poate să se miște, că este o țară mică, săracă și proastă, că în anul 1913 a intrat în Bulgaria că a știut că nu sunt ei acasă și a trăit cu ardei și ceapă”²¹.

---

¹⁸ *Ibidem*, dosar 287/1916, f. 1.

¹⁹ *Ibidem*.

²⁰ *Ibidem*.

²¹ *Ibidem*, f. 2.

La finalul lunii aprilie 1916 Poliția a analizat-o pe soția lui Stanislav, Hedviga Pietruszka (născută Lindhart), născută în Boemia, supusă austro-ungară și cercul de relații al cuplului. Cei mai buni prieteni erau Adolf Czelný, maistru sonдор șef și soția sa, care le erau și nași de cununie; Ana Lies, profesoară la Școala germană din Câmpina („suspectată de noi”²²), Carol Ambruster, fotograf și soția sa și Istvan Strauss, ungar din comuna Poiana-Prahova, șef de atelier la societatea Astra („suspectat și cunoscut la Direcțiune din rapoartele noastre”²³). Toți aceștia se aflau în atenția DPSG pentru posibile acțiuni subversive la adresa infrastructurii petrolifere, plus spionajul dovedit.

La 22 martie 1916 a intrat în România pe la punctul Căineni d-na Alexandrina Popovici, iar șeful Poliției, Bart, a semnalat că este „cumnata refugiaților ardeleni Virgil Popovici, fost ofițer activ austro-ungar, în prezent cu serviciul la Marele Stat Major și a lui Vasile Popovici, agent la Siguranța Generală. Dânsa, prin felul său de purtare, ne-a inspirat bănuieli ținând seama că peste frontiera ungară nu poate trece nime dacă are rude dezertoare din război. Ea având rude pe cei doi refugiați a trecut mai multe ori frontiera”²⁴. Un alt semn de întrebare îl reprezenta soțul doamnei, Corneliu Popovici, care lucra la cancelaria Regimentului 23 Honvezi din Sibiu, însă înainte de 1914 a lucrat câțiva ani la Uzina Electrică din Câmpina ca lăcătuș și electrician. Suspiciunile se extind atunci când supusa austro-ungară nu este foarte coerentă asupra destinației sale. Inițial declară că dorește să meargă la București, apoi revine și afirmă că-și va vizita mama la Câmpina. Deși nu mai fusese în România de multe luni, aceasta știe că Vasile Popovici „este trimis la Iași în serviciul Siguranței”²⁵. În cele din urmă d-na Popovici a ales să meargă la Câmpina, unde se aflau mama și sora ei, dar pentru o perioadă foarte scurtă, de câteva zile. De la Poliția Căineni informațiile au ajuns în Centrala DPSG, care a semnalat Poliția Câmpina de venirea persoanei și a solicitat supravegherea acesteia. Pentru orice eventualitate a fost sesizată și Brigada de Siguranță Iași, căci nu era imposibil ca d-na Alexandrina Popovici să se răzgândească și să încerce să-și viziteze cumnatul.

Poliția Câmpina și-a luat rolul în serios și a filat cu atenție obiectivul semnalat. La finalul lunii martie a raportat situația operativă de până atunci.

---

²² *Ibidem*, f. 5.

²³ *Ibidem*.

²⁴ *Ibidem*, dosar 393/1916, f. 4.

²⁵ *Ibidem*.

Sora d-nei Popovici se numea Maria Aricescu și era „socialistă înfocată, conducătoarea muncitorilor sindicaliști din localitate și corespondentă la gazetele socialiste din București”²⁶. Informațiile despre soț – Corneliu Popovici – arătau că a luptat încă din iulie 1914 în Galiția, apoi a fost trimis la dispoziția autorităților militare din Sibiu „cărora le face servicii, așa că este mult probabil ca pe soția sa să o întrebuițeze pentru spionaj”²⁷. Totodată, în 1913 acesta a fost bănuit de implicare în afacerea Cătărău²⁸ și a fost anchetat de DPSG, însă nu a putut fi dovedit. Mama lui Corneliu Popovici se numea Matilda și a locuit la Câmpina împreună cu o fată, iar după decesul acesteia (în 1915) s-a mutat în București, pe str. Sfântul Constantin nr. 25.

Un alt raport informativ a fost elaborat la 27 aprilie 1916 și atestă evoluțiile în acest caz. Alexandrina Popovici a avut mai multe discuții cu R. Arendt, directorul Uzinei Electrice din Câmpina. Acesta plătea ajutoare financiare pentru Corneliu Popovici pentru perioada lucrată până în 1914, dar și chiria imobilului în care locuiau mama și sora sa (300 lei/an). În subordinea lui Arendt se aflau Paul Mark și Adolf Bleiher, care s-au înscris în sindicatele muncitorești la 13 martie 1916. În aceeași zi, la inițiativa și propaganda acestora împreună cu Maria Aricescu, s-a declanșat spontan o mișcare de protest public contra scumpirii traiului, care ar fi luat proporții fără intervenția autorităților. Se pare că inițiatorul acestei acțiuni a fost însuși directorul Arendt „ale cărui sentimente contra țării noastre sunt bine cunoscute, încurajat prin faptul că este susținut și protejat de ai săi, nu se dă la o parte de la nimic. Este cel mai bun și mai devotat agent al Puterilor

²⁶ *Ibidem*, f. 6.

²⁷ *Ibidem*.

²⁸ Ilie Cătărău (n. 1888, Mărcăuți-Orhei – d. 1955?) a fost încadrat într-un regiment de husari al Gărzii Imperiale ruse din Varșovia, de unde în 1910 a dezertat în România. Este încadrat ca informator și traducător în DPSG (ianuarie 1913), apoi împreună cu Timotei Kirilov au dinamitat statuia lui Arpad de pe Tâmpa și Palatul Episcopal greco-catolic din Debrețin (februarie 1914), unde s-au înregistrat 3 morți și mulți răniți. Fuge din România, iar în noiembrie 1917, la Chișinău, în Sfatul Țării, se autoavansează comandant al Garnizoanei Chișinău. Este arestat pentru spionaj, trimis la Odessa, unde bolșevicii l-au eliberat. Peregrinează prin Japonia, China și Polinezia, apoi revine în România (1939). În timpul celui de-Al Doilea Război Mondial se află în SUA, apoi revine în România, iar în 1955 era călugăr la Sibiu. Pentru mai multe detalii, a se consulta: Radu Petrescu, **Enigma Cătărău**, la adresa www.contrafort.md/numere/enigma-ilie-c-t-r-u; Ion Petrescu, **Între oglinzi paralele: studenții Ilie Cătărău și Gheorghe I. Cotenescu**, în *Țara Bârsei*, la adresa www.tara-barsei.ro/wp-content/uploads/2014/01/petrescu2012.pdf.

Centrale și, deci, dușman nouă atât timp cât se crede că vom merge contra lor și mai mult atunci când s-ar merge în adevăr în acest fel”²⁹. Paul Mark era cetățeanul român Pericle Roza Marku din Brăila, contingent 1908, dispensat de mobilizare ca unic fiu la mamă văduvă și înscris la Cercul de Recrutare din orașul de pe Dunăre. Căsătorit cu Sali Mark, aceasta a fost atrasă în mișcarea de emancipare a proletariatului. În analiza Poliției Câmpina doamna Mark este caracterizată astfel: „ia parte la mișcarea muncitorească de aici, face propagandă pentru reușita mișcării, împarte afișe, îndeamnă lumea muncitoare să vină la întrunire, vorbește câteodată, primește în casa sa pe frunzații socialiști din alte orașe, în definitiv este un factor important în mișcare”³⁰.

Alexandrina Popovici părăsește în cele din urmă Câmpina și România, la începutul lunii mai 1916, reîntorcându-se în Imperiul dualist. În urma ei au rămas fire nedesluite în totalitate asupra acțiunilor, însă au fost obținute date documentare de interes pentru a preveni și înțelege acțiunile viitoare ale elementelor austro-germane de pe Valea Prahovei.

Tot în Câmpina locuia și lucra Martin Barf din 1906, supus austro-ungar, căsătorit, fără copii și proprietar a mai multor case, aflat în România de 30 de ani. Meseria sa era de maistru cazangiu la rafinăria Steaua Română și nu existau plângeri pentru calitatea muncii sale. Analiza Poliției locale, elaborată în iulie 1916, a evidențiat că „bazat pe protecția ce o are la acea societate se poartă foarte rău cu lucrătorii români din atelierele acelei rafinării. O fire rea și violentă, pornit contra acelor care nu-l lingușesc și se opun vederilor sale contrare intereselor și idealurile noastre naționale, nu se poate abține de a-i persecuta și a le aduce ofense. Pe unii îi insultă, pe alții îi amenință cu darea afară din slujbă, cu furia ungarilor când aceștia vor intra triumfători la noi în țară – așa zice el –, cu trimiterea peste graniță a celor dezertori de dincolo. Face propagandă pe față pentru austro-germani și contra aspirațiilor noastre naționale”³¹. La epitetele jignitoare adresate oamenilor politici români a alăturat și armata, față de care s-a exprimat „murdar”³², astfel că a fost convocat la sediul Poliției și i s-a atras atenția asupra vorbelor, atitudinii și faptelor sale. A recunoscut parțial acuzațiile, a asigurat că „se va corija”³³, însă după un timp a reînceput: „de o violență

²⁹ ANIC, fond DPSG, dosar 393/1916, f. 9.

³⁰ *Ibidem*, f. 11.

³¹ *Ibidem*, dosar 578/1916, f. 1.

³² *Ibidem*.

³³ *Ibidem*.

foarte mare, unguș sovinișt până la extrem, dușman de moarte românilor, ar fi în stare când i-ar fi posibil să facă cel mai mare rău acelor care nu-l aprobă și îi stau în cale”³⁴. O declarație a unui mecanic român a arătat care erau epitetele lui Barf pentru politicienii români: Nicolae Filipescu – bețiv, Take Ionescu – pungaș politic, Constantin Mille – descreierat ș.a.m.d. De asemenea, „cu neobrăzarea ce are față de Țara Românească ne îndeamnă să nu mai citim ziarele noastre românești ca Viitorul, Adevărul, Epoca, Universul sau Dimineața și să citim ziarele oficioase ca Ziua și Țara. Ne mai îndeamnă pe noi, fiii ai acestei țări, de a nu avea aspirații la Ardeal deoarece acest pământ nu este al nostru și istoria țării noastre este o minciună, dând ca exemplu pe Mihai Viteazu, care a fost omorât de italieni, nu de unguri. Ne recomandă să fim mai mult contra ardelenilor, căci aceștia ocupă posturile cele mai bune și că toți negustorii sunt numai mocani”³⁵. Șeful Poliției a propus expulzarea lui Barf, ceea ce, pe filiera DPSG și Ministerul de Interne, la 8 august 1916, guvernul a aprobat.

Pe de altă parte, șeful Poliției Câmpina, C.Tr. Petrescu, a căutat să se infiltreze în mediu străinilor care lucrau sau conduceau stabilimentele industriale din regiune. La jumătatea anului 1915 acesta a raportat la DPSG: „Am reușit să angajez pe Fritz Frieb, șofer la societatea Steaua Română, cu 100 lei lunar de la 10 iunie a.c., care este hotărât să ne facă servicii și pe care putem conta. Vă rog dar să binevoii a dispune să mi se trimită 100 lei pentru a-i remite pe timpul de la 10 iunie-10 iulie. Sunt pe cale de a angaja și un servitor din casa directorului Müller. Acum îl încerc. Țin cei 100 lei ce mi-ai dat pentru acesta”³⁶. Directorul general al DPSG, Ion Panaitescu, a aprobat propunerea și a trimis suma solicitată „pentru care îmi veți înainta dovada de primire”³⁷. Dovada a reprezentat-o o chitanță olografă a agentului acoperit Fritz Frieb, care a confirmat: „Am primit suma de lei o sută prin domnul polițai al orașului Câmpina, convenită mie pe una lună, adică de la 10 august până la 10 septembrie 1915”³⁸. Astfel, «peștele» cel mare, directorul societății Steaua Română, A. Müller, era din ce în ce mai bine încadrat informativ, iar datele despre acțiunile filogermane și austro-ungare pe Valea Prahovei proveneau chiar de la inițiator, aveau o valoare anticipativă și o doză din ce în ce mai mare de credibilitate.

³⁴ *Ibidem*.

³⁵ *Ibidem*, f. 7.

³⁶ *Ibidem*, dosar 206/1915, f. 2.

³⁷ *Ibidem*, f. 1.

³⁸ *Ibidem*, f. 7.

Foto 1: S. Gondos

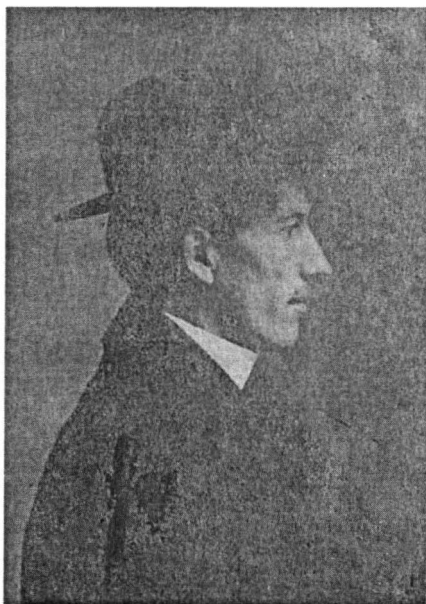

Foto 2: M. Spleiss